

Spreeuw (*Sturnus vulgaris*)

De foto van Ruurd Jelle

Wat is het toch heerlijk als in het voorjaar Spreeuwen weer terugkeren naar de broedplekken. Ze zitten weer op het dak, bij nestkasten of boomholtes. De hele ochtend klinkt het schitterende gepruttel gecombineerd met de klanken van tal van soorten die worden nagebootst. Meesterlijke imitators zijn het. Hoe vaak denk je niet dat een Witgatje op de nok van je huis zit. Terwijl voor onze Spreeuwen het broedseizoen al is begonnen, verblijven er in het voorjaar in ons land ook nog zeer veel Spreeuwen afkomstig uit gebieden ten noorden en oosten van ons land. In die gebieden duurt de winter langer en begint het broedseizoen later. Deze nog niet broedende vogels gaan elke avond massaal met zijn allen naar gemeenschappelijke slaappleatsen. Deze dieren blijven hangen tot ongeveer begin april, uiteraard ook afhankelijk van de weersomstandigheden. In deze bijdrage beschrijft Ruurd Jelle zijn met foto's vastgelegde belevenissen met Spreeuwen op een slaappleats in het Lauwersmeergebied.

Dit jaar heb ik mij meer dan een week bezig gehouden met zo'n groep Spreeuwen in het Lauwersmeergebied. Naar schatting zaten er hier op het hoogtepunt rond de één miljoen vogels, maar ik durf er eigenlijk geen zinnig woord over te zeggen. De groep was in elk geval ontelbaar groot. Het vastleggen van dit fenomeen werkte verslavend met elke dag andere spectaculaire beelden. Ik was iedere dag vroegtijdig aanwezig. Dit opwarmen speelt een belangrijke rol voor de ervaring. In dit uur kwamen de vogels langzaam maar zeker binnendruppelen. De groepsgrootte varieerde van enkele tientallen tot enkele tienduizenden vogels. Vaak begon dit verzamelen op het land. Naarmate de totale groep groter werd, verplaatsten de vogels zich naar de bomen rond het rietveld waarin ze sliepen. Het leek dan alsof de normaal in april zo kale populieren en wilgen in dertig seconden voorzien waren van blad.

Dit was ook het moment dat de andere hoofdrolspelers het toneel langzaam kwamen betreden. Twee Sperwers en een Havik waren iedere avond van de partij. In het begin maakten ze wat oriënterende vluchtjes waar de Spreeuwen op reageerden met een korte maar massale opvliegactie, waarna ze al vrij snel weer in de boomtoppen gingen zitten. Dit ging een tijdje zo door en na ongeveer een kwartier te hebben gezeten, barstte plotseling de show los. De gehele groep Spreeuwen kwam als een soort

megamonster het gebied binnenrollen. In eerste instantie vlogen ze, zo leek het, vrij doelloos in het rond boven het rietveld. Ze sliepen vaak op hetzelfde stuk, maar na een week of twee veranderde de locatie iets. Mogelijk was al het riet kapot door het gewicht van de vele Spreeuwen of stonk het er enorm naar de vele spreeuwenstront. Overigens hoort dit laatste naast het overweldigende geluid ook bij de beleving. Je camera, jas, haar, auto, alles zit onder de stront! Maar dat terzijde. De Spreeuwen cirkelden nog altijd boven het gebied en toen gingen de roofvogels echt los. De Sperwers en Havik waren mijn grote vrienden, want zonder hun aanvallen kwam het echte spektakel niet los. Ze schoten door de groep Spreeuwen die vervolgens de gekste vormen aannam. Ze rolden door de lucht, dan hier een zwarte vlek, dan daar. Soms als een molen met wieken bewoog de groep zich als één geheel door de lucht. Voor de roofvogel was het dan vrijwel onmogelijk een keuze te maken. Dit ging ongeveer een half uur door en lang niet iedere avond hadden beide Sperwers en of de Havik succes. Soms waren ze in het donker nog bezig en zag je vrijwel niets meer. Dat is wel verraderlijk aan deze beelden, want door de juiste belichting lijkt het op de camera alsof er nog licht is, maar in werkelijkheid speelt deze hele vliegshow zich in de schemer af en de laatste tien minuten praktisch in het duister. Na ongeveer een half uur te hebben overleefd in groepsverband, vonden de Spreeuwen het wel genoeg en besloten ze hun bed op te zoeken. Dit was iedere keer hetzelfde fenomeen, waarbij ze met de gekste vormen en capriolen in ongeveer één minuut en in één klap alle verdwenen in het riet. Vanuit een totale gecontroleerde chaos en een overweldigende herrie was plotseling alles stil. Je kreeg de neiging om dan te gaan staan applaudiseren. De Sperwers, Havik en ik keerden huiswaarts. Ik vaak als enige tevredene.

De kracht en de omvang van dit spektakel was mijns inziens alleen in zwart-wit vast te leggen. Ik heb iedere keer voor een verschillende voorgrond gekozen en geprobeerd de sfeer van het gebied erbij vast te leggen. Hoe één miljoen kleurrijke individuen het beste in zwart-wit tot hun recht komen! De gehele serie is terug te zien op onderstaande website.

*Ruurd Jelle van der Leij
Verzetsstraat 3
8923 CP Leeuwarden
email rjvanderleij@gmail.com
website: <http://www.pbase.com/ruurdjellevanderleij/spreeuw>*